

Werken aan kwaliteit Passend Onderwijs

Er gaat de komende jaren het nodige veranderen voor leerlingen die extra zorg nodig hebben. Onder de noemer Passend Onderwijs heeft de Kamer een paar jaar terug besloten dat meer zorgleerlingen in het regulier onderwijs moeten worden opgevangen.

Plan is om in Nederland regio's te vormen waarin scholen samenwerken en afspraken maken over onderwijs aan zorgleerlingen. Dit onderwijs kan gegeven worden op een speciale of reguliere school, zoals nu gebeurt met rugzakleerlingen. Deze samenwerkingsverbanden krijgen dan al het geld en beslissen hoe ze het besteden. Verschil met de huidige situatie is dat momenteel de besturen van speciale scholen het geld ontvangen.

De huidige regering heeft in haar regeerakkoord staan dat zij 300 miljoen wil gaan bezuinigen op Passend Onderwijs. Er is veel ongerustheid over de gevolgen van deze plannen voor het onderwijs aan zorgleerlingen.

Cluster 2 telt circa 16 duizend leerlingen, waarvan iets minder dan 60 procent naar het speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs gaat en iets meer dan 40 procent een rugzakje heeft. Cluster 3 en 4 hebben veel meer leerlingen op de scholen en in de begeleiding (ca. 80.000).

De overheid heeft al eerder besloten,

Theo van Munnen: 'Vanaf 2012 krijgen onze scholen een vast budget waarmee zij het onderwijs en de begeleiding van de leerlingen die op school of ambuland worden begeleid moeten regelen.'

mede op aandringen van Siméa, om het geld voor cluster 2-leerlingen niet aan de samenwerkingsverbanden te geven, maar aan de besturen van de cluster 2 scholen, de zogenaamde budgetbekostiging. Men is het erover eens dat je op deze manier een enorme versnippering van geld voorkomt. Door de budgetfinanciering kan het onderwijs en de begeleiding aan auditief en/of communicatief beperkte kinderen nu en in de toekomst, gewaarborgd blijven.

Vast budget

'Er mag dan veel onzeker zijn rondom Passend Onderwijs, maar dat de budgetbekostiging er komt staat vast', zegt Theo van Munnen. De voorzitter van Stichting Siméa legt uit dat deze maatregel nu gepland staat voor augustus 2012. 'Vanaf dan krijgen onze scholen een vast budget, ongeacht het aantal leerlingen dat op dat moment op de school of in de begeleiding zit. In eerdere uitspraken van de staatssecretaris is het bekostigingsjaar 2008 als maatstaf genoemd. De

besturen vinden dat onacceptabel en willen de bekostiging enten op het begrotingsjaar 2011 bij de invoering van budgetbekostiging in 2012. Momenteel hebben alle cluster 2 scholen en diensten AB wel wat meer leerlingen dan in 2008.'

Van Munnen is blij met de deelprojecten van Siméa die zich buigen over de toekomst van het onderwijs in cluster 2. Deze projecten richten zich niet alleen op de kwaliteit van het onderwijs, maar ook op de vraag op welke wijze de leerlingen kunnen worden toegelaten en of er ook al uitspraken gedaan kunnen worden over de eerste opvang en begeleiding van de kinderen. 'Als we ons hierbij niet alleen richten op de beperking, maar vooral kijken wat een kind wel kan, moeten wij in staat zijn op een verantwoorde wijze de kinderen die echt extra hulp nodig hebben te diagnosticeren. Als het de sector ook nog lukt om te variëren in de aard van het onderwijsarrangement, van licht tot zwaar, dan kunnen de beschikbare middelen veel flexibeler benut worden.'

Stichting Siméa

De Stichting Siméa behartigt de belangen van instellingen die onderwijs en diensten verlenen aan leerlingen die doof of slechthorend zijn en/of ernstige spraak/taalmoeilijkheden hebben. Voor meer informatie:

www.simea.nl

Meer informatie op www.simea.nl

Siméa Project Passend Onderwijs

Het budget dat de scholen vanaf het schooljaar 2012/2013 krijgen staat voor vijf jaar vast. Daar moeten de instellingen alles van betalen, ongeacht het aantal leerlingen dat zij dan binnen het speciaal onderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs en vanuit de ambulante dienst begeleiden.

De Stichting Siméa heeft twee jaar terug een startnotitie gemaakt met haar visie op Passend Onderwijs en de invoering van budgetfinanciering. (zie: www.simea.nl/dossiers). De invoering van deze nieuwe vorm van financiering en inrichting van het onderwijs moet zorgvuldig gedaan worden. Het ministerie heeft onderkend dat dit veel extra inspanning

vergt van de schoolbesturen en heeft ter ondersteuning een subsidie hiervoor toegekend.

Afgelopen periode is veel overleg gevoerd over de budgetfinanciering en de problemen die de schoolbesturen mogelijk kunnen verwachten. Ook vindt er regelmatig overleg plaats met het bestuur van de scholen voor blinden en slechtzienden (cluster 1). Voor het onderwijs aan cluster 1 bestaat al budgetfinanciering.

Na het nodige voorwerk zijn onlangs drie deelprojecten van start gegaan. In de deelprojecten wordt concreet uitgewerkt voor welke doelgroepen cluster 2 werkt en welke eisen dit stelt aan de dienstverlening en de professionals. Ook

wordt uitgewerkt hoe de procedure van toelating wordt geregeld en welke ondersteuning en begeleiding de leerling en zijn ouders kunnen verwachten. Er zijn al verschillende mensen uit de sector bij de deelprojecten betrokken. Die mensen zullen collega's vragen mee te denken over de verschillende thema's. De afronding is voorzien in de tweede helft van 2011. Daarna volgt de fase van implementatie en de invoering van de nieuwe manier waarop het onderwijs aan auditief en/of communicatief beperkte kinderen en jongeren per 2012 wordt vormgegeven. Theo van Munnen: 'Gezien de consequenties is het belangrijk dat zoveel mogelijk mensen in ons veld op de hoogte zijn van deze ontwikkelingen. Ik hoop dat er veel zijn die op een of andere wijze iets willen inbrengen in een van de deelprojecten.'

Welke deelprojecten zijn er?

De deelprojecten behandelen de volgende thema's: Kwaliteit, Toelaten tot handelen en Onderwijsarrangementen. Ieder deelproject heeft een projectleider die komende maanden met een werkgroep, bestaande uit professionals uit de sector, het thema verder uitwerkt, bespreekt in de sector en met aanbevelingen komt.

Kwaliteit

Het deelproject *Kwaliteit* richt zich op de kernexpertise van cluster 2 voor de verschillende doelgroepen. In dit project wordt de specifieke deskundigheid op didactisch en pedagogisch terrein omschreven voor de doelgroepen doof, slechthorend, ESM, MG, doofblind, al dan niet in combinatie met autisme. Doel is het formuleren van procesmatige kwaliteit indicatoren voor het cluster 2 onderwijs.

Er zijn inmiddels drie notities geschreven, een voor de algemene doelgroep in cluster 2, een specifiek over dove en slechthorende kinderen en een over kinderen met ernstige spraak en taalmoelijkheden. Over de andere doelgroepen verschijnen de notities binnenkort.

Iedere notitie wordt besproken op een bijeenkomst. Twee hiervan hebben reeds plaatsgevonden, waarbij ruim 60 medewerkers vanuit verschillende disciplines en scholen (SO en VSO) en ambulante begeleiding een bijdrage hebben geleverd. De bijeenkomsten bleken zeer zinvol en komende tijd worden alle opmerking en aanvullingen verwerkt. Voor de doelgroepen MG en doofblind worden nog bijeenkomsten belegd, waarschijnlijk begin 2011.

Deelprojectleider: Annet de Klerk, a.deklerk@kentalis.nl.

Toelaten tot handelen

Indicatiestelling heeft verschillende perspectieven. Het deelproject *Toelaten tot handelen* gaat een systematiek ontwikkelen waarin de perspectieven inhoudelijk, ouder/kind, strategie en overheid met elkaar in balans gebracht worden. Inzet is vereenvoudiging, onafhankelijkheid en een handelingsgerichte procesdiagnostiek met heldere toetsingscriteria.

De eerste bijeenkomst heeft hiervan plaatsgevonden. De deelnemers brengen verschillende expertise en ervaring

Er is regelmatig overleg tussen de deelprojectleiders in een stuurgroep. Hieraan nemen ook deel het bestuur en een beleidsmedewerker van Siméa.

Belangrijk is om landelijke overeenstemming te bereiken over de uitkomsten.

Het bestuur van Siméa houdt het ministerie van OCW op de hoogte van het Siméa project Passend Onderwijs. Ook heeft het bestuur regelmatig overleg met cliënten en ouderorganisaties.

op de terreinen van diagnostiek en indicatiestelling met zich mee. De projectgroep fungeert als een denktank die zich tot doel stelt om de gedachten die men heeft voor te leggen aan een bredere groep mensen en organisaties. Hierdoor kan men gedachten en ideeën al in een vroeg stadium delen en aanscherpen.

Deelprojectleider: Herman Beuger, h.beuger@home.nl.

Onderwijsarrangementen

Cluster 2 telt vele vormen van onderwijs en zorg. Het deelproject *Onderwijsarrangementen* gaat onderzoeken welke arrangementen binnen het toegekende onderwijsbudget vallen. De projectgroep die zich hiermee bezig houdt, is half november gestart met haar werkzaamheden.

Deelprojectleider: Alie de Jonge, a.d.jonge@auris.nl.